

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Vaja mesečno, prejemana v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglas po tarifu
Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Še ni odgovora

JAPONSKA NOTA SOVJETSKI IN KITAJSKI VLADI O MOŽNOSTI JAPONSKE INTERVENCIJE V SLUČAJU VOJNE.

ŠANGHAJ, 17. julija. Po vesteh, ki so dospele semkaj iz Nankinga, kitajska vlada do danes še ni odgovorila na ultimativno noto sovjetske vlade.

TOKIO, 17. julija. Japonska vlada je po svojih diplomatičnih zastopnikih v Nankingu in Moskvi sporočila ruski in kitajski vladi, da bo opustila svojo nevtralnost v slučaju rusko-kitajske vojne, ako bi bila ogrožena njena interesna sfera na južnem Mandžurskem. Diplomatični krogi so mnenja, da bo ta japonski korak zelo pripomogel k ublažitvi napetosti med Kitajsko in Rusijo. Upati je zato, da bo konflikt poravnán mirnim potom.

BERLIN, 17. julija. Na tukajšnjem sovjetskem poslanstvu vlada glede ruskega konflikta s Kitajsko sledeče naziranje:

»Ruski ultimát je zamišljen zelo resno. Rusija je dosedaj mirno prenašala razna kitajska nasilstva, celo aretacije ruskih diplomatskih uradnikov. Rusija je z vso potrpežljivostjo delala na to, da reši vse konflikte mirnim potom, toda Kitajska ni hotela sprejeti ponujeno ji spravo in poravnavo. Zato je smatrali ruski ultimát kot zadnji poizkus mirne poravnave sporá. Ako Kitajska ne bo izpolnila ruskih zahtev, potem pade vsa odgovornost in krivda za nadaljne posledice na vlado v Nankingu.

Dva gigantska načrta

sta tekóm zadnjega časa v velikem obsegu zainteresirala evropsko in vso svetovno javnost: petletni gospodarski načrt Sovjetske Rusije, takozvana pčatiletka, ki ga je odobril nedavno završeni peti kongres sovjeto, na drugi strani pa ideja ustanovitve velike mednarodne banke v svrhu obnove Evrope. Ideje, ki bi bile nekoč spadale v carstvo fantazij, ki pa v današnji dobi postajajo realnost.

Petletni sovjetski gospodarski načrt pripravljá gospodarsko rekonstrukcijo Rusije tekóm 5 let pod državnim nadzorstvom. Je to forsirano nadaljevanje dosedanjih poskusov socijalizacije; individualna inicijativa mora v ozadje, državna sila stopa v akcijo. Nekaj podatkov nam bo takoj razjasnilo cilj sovjetske akcije: industrijska produkcija Rusije se mora tekóm pet let podvojiti napram letu 1913. Istotako poljedelska produkcija. Dočim je bilo v l. 1927-28 v državni produkciji zaposlenih 18,3% delovnega naroda, v takozvani privatno-kapitalistični produkciji pa 81,7%, se mora to razmerje spremeniti tako, da bo leta 1932-33 v državni produkciji zaposlenih že 30,7% ljudi, v privatni pa samo še 69,3%. Še značilnejši za nameravano gospodarsko rekonstrukcijo je sledeči primer: za gradnje novih industrijskih ustanov se mora v bo dočih 5 letih porabiti 8,25 milijard rubljev, od česar odpade na težko industrijo 6,37, na industrijo, ki proizvaja blago za konzum, pa samo 1,88 milijard rubljev. To pomeni, da morajo biti tekóm 5 bližnjih let ustvarjeni pogoji za nadaljni razvoj, četudi za ceno pomanjkanja blaga za konzum. Stroški za celotno izvedbo »pčatiletke« so določeni na 85 milijard rubljev, kojo svoto hočejo sovjeti mobilizirati tekóm 5 let.

Te številke jasno ilustrirajo gigantski značaj sovjetskega načrta. Naj se bo realiziral kakorkoli, nedvomno dokazuje silno živlensko energijo. Dvojni cilj zasledujejo sovjeti s svojim načrtom: z izgradnjo lastne produkcije se žele emancipirati od vsake odvisnosti od inozemstva, na znotraj pa hočejo pospešiti gospodarski kolektivizem in ga privedti do popolne zmage. Ali bodo dosegli stavljeni cilj? Ogromna je svota 85 milijard rubljev, bodisi da jo bodo iztisnili iz naroda bodisi da si bodo pomagali z inozemskimi krediti. Težkoče bodo nastale ne v tem, ampak takrat, ko se bo realizacija načrta začela odražati na valuti. »Pčatiletka« sloni na predpostavki, da je červonec stabiliziran. Tudi če ne bo formalno prekoračena meja pokritja, bo vendar zmanjšana kupna moč sovjetskega denarja. Dvomljivo je pri vsem, ali bo sistem s kartami, s katerimi si danes delavci dobavljajo večino vseh živil, mógel dovoljno garantirati prehrano delavstva. Nevarnost je v pasivni resistenci kmetskega ljudstva. Že danes se lahko govori o štrajkanju kmetov pri dovozu živil v mesta. Kaj še le bo, če se poveča število delavstva, ki se bo moralo prehranjevati po sistemu kart, na milijou, kar pomeni z rodbinskimi člani vred najmanj 4 milijone?

Amerika in Briandov načrt za Panevropo

DOBER UTIS V AMERIKANSKIH POLITIČNIH IN DIPLOMATSKIH KROGII. — VPRAŠANJE STALIŠČA ANGLIJE IN ITALIJE.

PARIZ, 17. julija. Vsi ameriški politični in diplomatični krogi obširno razpravljajo o načrtu francoskega zunanjega ministra Brianda za ustvaritev Udruženja evropskih držav. Briandov načrt je izzval v širokih slojih naroda splošno odobravanje. Največje zanimanje pa vlada vsekakor za možnost realizacije tega načrta kakor tudi za vprašanje, ali je Briand že dobil za to privoljenje večine evropskih držav. Današnja »Volontee« objavlja v zvezi s tem sledečo informacijo:

»Zunanjemu ministru Briandu je za njegov panevropski projekt že vnaprej zajamčila soglašanje večina evropskih držav. Manjkata le še Anglija in Italija, ki pa gotovo ne bosta nastopili proti predlogu, ki je bil simpatično sprejet od večine evropskih držav.

Sedaj je mogoče objaviti tudi že posameznosti, ki dosedaj še niso bile zrele za javnost. Glavni cilj obstoja sedaj v tem, da se najde najpripravljenjša pot za uresničenje načrta. V ženevskih krogih projekt vsestransko simpatično pozdravljajo, vendar pa prevladuje mnenje, da mora priti pred politično unijo še do evropske gospodarske unije.

Kakor zatrjujejo v Ženevi, je bil Briandov načrt že izročen sledečim državam v proučevanje in odobritev:

Principijelna je razlika med sovjetskim gospodarskim načrtom in med načrti, na kojih delajo Amerika, Anglija, Francija, Nemčija in Italija. Za te države je življenje vsakega posameznika dragoceno, dočim sovjeti v izvedbi svojega načrta ne bodo štedili ljudi. Njim je vseeno, koliko ljudi po poginilo pri realizaciji gospodarskega načrta, koliko pri dušenju nemirov, ki bodo nastali radi izvajanja načrta. I Rusija i zapad hočeta racionalizirati gospodarstvo, s to razliko, da dela zapad to na principu svobode, sovjeti pa na temelju državne sile. Radi tega ima sovjetski eksperiment zgodovinski pomen.

Sovjetski gospodarski načrt pa lahko tekóm realizacije iznese še drugi problem ogromne važnosti. Ako bo zmagal, bo pomenila ta zmaga novo platformo,

Nemčiji, Angliji, Italiji, Rumuniji, Jugoslaviji, Grški in Čkoslovaški. Istotčasno so bile imenovane vlade vprašane, kakšno stališče bi zavzele na septembarskem zasedanju Društva narodov, ako bi nastopil zunanji minister Briand z velikim govorom in izjavo o svojem načrtu Združenih držav evropskih.

Proces proti dr. Paveliću

BEOGRAD, 17. julija. Danes dopoldne se je nadaljevala pred državnim sodiščem za zaščito države zadnjič preložena razprava proti bivšemu skupščinskemu poslancu, zagrebške mu odvetniku dr. Paveliću in novinarju Gustavu Perčecu radi veleizdaje in hujskanja proti državi. Senat je pričel z zasliševanjem prič, vendar priče niso bile polnoštevilno navzoče na razpravi.

Dve žrtvi atentata v Stipu

BEOGRAD, 17. julija. Sedaj so ugotovljene podrobnosti o smrti drugega atentatorja Mihajla Šiljaka. Atentator je bežal skozi gozdove Pljučkovice, da bi došel do bolgarske meje. Ko so ga odkrili kmečki zasledovalni oddelki, je pričel takoj streljati nanje. Seljaki so o do-

godku takoj obvestili orožnike, ki so kmalu blokirali vso okolico. Na nadaljnjem begu je vrgel atentator tudi dve bombi, ki pa nista nikogar ranili. Seljaki in orožniki so atentatorja kmalu dohiteli in ga ubili. Orožnika Lacković in Josić, ki sta bila v Stipu ranjena od obeh atentatorjev, sta podlegla poškodbam in bila pokopana včeraj z velikimi svečanostmi.

Velik pristaniški požar

NEWYORK, 17. julija. V pristanišču v Filadelfiji je nastal ogromen požar, ki se je razširil s blaskovito naglico in objel tudi skladišča kemikalij, v katerih je med drugim tudi mnogo dinamita. Že na 20 krajih je prišlo do silnih eksplozij, ki so jih čutili tudi v bližnjih mestih. Materijalna škoda je ogromna. Kolikor je dosedaj ugotovljeno, pa katastrofa k sreči ni zahtevala človeških žrtev.

Papežev brezposelni kočijaž

Edini vatikanski državlján, ki se ne veseli papežev prve vožnje z avtomobilom po italijanskih tleh, je gotovo 80-letni Joahim Rinaldo. On je žalosten in razmišlja sedaj o lepih starih časih, ko je vozil po ulicah Rima v krasni kočiji še papeža Pija IX., predno je nastopil svoje prostovoljno ujetništvo. Rinaldo je vse svoje življenje v službi papežev. Vozil je v kočijah nič manj kot 5 papežev, sedaj pa je brez posla. Postal je star, kakor so tudi zastarele že papeške kočije, ki imajo le še bolj muzejsko vrednost. V vsem Vatikanu je dandanes le malo konjev, ki jih je kupil sedanji papež.

Prostor, kjer so spravljene stare kočije, je postal neke vrste muzej. Tamkaj je videti krasno kočijo kardinala Lucijana Bonaparta, ki mu jo je daroval leta 1868 cesar Napoleon III. o priilki, ko je postal kardinal. Tamkaj je tudi z rdečim žametom obložena in močno pozlačena kočija Leona XIII., ki so jo vozili trije pari konj. Na vsaki strani kočije sta po dva bronasta angelja. Eden ima v rokah ključe sv. Petra, drugi pa papeško tiaro. Med temi in še mnogimi drugimi kočijami preživlja sedaj stari Rinaldo zadnja leta svojega življenja in misli na stare, srečne čase, polne sijaja in bleska ter na svoje bivše visoko dostojanstvo.

Neznani fantek — identificiran.

Pred dnevi smo poročali, da se je znašel v Mariboru 5-letni fantek, katerega so najditelji na podlagi njegovih »podatkov« ad hoc »krstili« za — Frančeka. Danes so dognali njegovo identiteto. Piše se namreč Rudolf Bežjak iz vasi Partinje pri Sv. Lenartu, odkoder se je sam podal v Maribor. Dečka so oddali starišem, ki so bili za nadebudnega globetrotterja kajpak v velikih skrbih.

Iz Frankfurta ob Meini — v Maribor brez potnega lista je prikolovratil 15letni Helmut Fach, ki navaja, da je imel pri potovanju v svet brez dokumentov do sedaj srečo. Fanta so do ugotovitve njegovih točnih podatkov vzeli v varstvo pri »Grafu«, nakar ga bodo odpremili v njegovo domovino.

Muzikaličen tat.

Neznan dolgoprstnež je v Orehovicah pri Gornji Radgoni izmaknil posestniku Alojziju Satlerju novo, dragoceno ahromatično harmoniko, vredno 4000 Din. Verjetno je, da bo tat poskušal svoj plen prodati. Vsestranske poizvedbe potom orožništva in policije so v teku.

O vzhodnem Pohorju

Kakor iz našega Jadrana skalnato dalmatinsko obrežje, se iz visokega Dravskega polja blizu Maribora, našega severnega stražarja, dvigajo gosti pošumljeni, v prijetnih terasah se vedno više in više dvigajoči vzhodni obronki in razrastki zelenega Pohorja. Stari prvotni naglas in mehki koroški »h« tega znamenitega »Pogorja« nam kažeta pot v davno preteklost našega naroda, pa tudi k zibelki onih naših prednikov, ki so nekdanj na vzhodu Karantanske gore, pozneje gore sv. Urha, v svojem narodnem jeziku ustoličevali kot svobodnjaki svoje kneze, kneze svoje krvi.

Koroška Drava, prinašajoča s seboj veselo, pa tudi tužno pesem naših rodniških bratov in sestra iz dežele Gospe Svete, objema in poljublja neprestano severno pohorsko obzornost, kot da bi se od nje kar ne mogla ločiti; tudi njena sestra, izpod Rogle izvirajoča Dravinja, z vročimi solzami v očeh zapuščena svojo pohorsko zibelko se s težkim srcem poslavlja od južnih pohorskih hribov in od vinorodnih, zračnih holmcev, okrašeni s svetlimi hrami božjimi. Pa če se vzpneš od izvirkov Dravinje na Roglo in Pesek, se usmeriš nato skozi hladno smrekovje in jelovje po zibajočih se stezicah preko »Zgornje brvi« na Klopni vrh, od tod na Smolnik z mično cerkvico in z zamišljenim gorskim pokopališčem in se spustiš ob glasno bobneči Lobnici z divjeromantičnim Malim in Velikim Šumikom, na sčrmenem severnem gorskem pobočju v Dravsko dolino in v Ruše, si prehodil črto, ki približno tvori zapadno mejo vzhodnega Pohorja.

Odet do svojih najvišjih vrhov z gostimi, duhtečimi gozdovi, pod katerimi se razprostirajo v nižjih legah, zlasti na njegovi južni strani, ob prostranih, solnčnih pororčkih znamenita pohorska posestva, nudi ta del Pohorja vseeno mnogo naravnost očarujočih razglednih točk ob svoji glavni prometni žili, posebno izpred »Mariborske« in »Ruške« proti jugu z razgledne verande pri sv. Bolfenku in s »Hlebovega doma« na Smolniku proti severu, osobito pa z Velikega vrha, ki je od glavne grebenske poti sicer oddaljen celih 5 km, pa hrani v svoji bližini pravi biser visoko-gorske idile, Konjiški ribnik in starodavno cerkev Svetih Treh Kraljev.

Glavna prometna pot vzhodnega Pohorja se vzpenja od Betnave z njegovega vzhodnega vzhodja kakor že v predrimski dobi v splošnem v zapadni smeri k sv. Bolfenku (1037) z bližnjim Mariborskim razglednikom (1146) in niže mimo Mariborske koče (1080 m) »Ruški« (1249 m); od tod pa gre preko Lobnice in drvarskega selišča Beigot-Ploš (1000) mimo koče na Klopnem vrhu (1280) na Pesek (1382) in na Roglo (1517 m).

Pa je še sto in sto drugih dobro znamenitih poti, od dežja izpranih, od pohorskih vozil razoranih, in še več znanih in tudi neznanih strmih globač in mehkih gozdskih stazic, ki te vodijo sem in tja, gor in dol, pa vedno do kake kmetije, polne slovanske gostoljubnosti, do kakega zavetišča s toplim kotičkom, do kake prijazne koče ali do kake cerkvice, ki te vabijo, da se ustaviš, se odpočiješ in naužiješ ljubelega solnca, svežega zraka in krasnih razgledov.

Nekoč je stal na Žigartovem vrhu (1345 m) lesen »Žigartov stolp«, ki so ga postavili vrli Rušani. Ta se je porušil in ga ni več. Pač pa še stoji železni »Mariborski razglednik« na Ciglenicah z najširšim, najsijajnejšim, pa tudi z najbolj pestrim razgledom v celokupnem vzhodnem Pohorju. Ves pohorski hrbet na vzhod in na zapad je tu pred nami raztegnjen; tik pod nami na vzhodu rado vedno gleda iz starega bukova stolpa opuščene cerkvice sv. Bolfenka, učitelja sv. Areha; v zapadni smeri pa gledamo od temnozelenih šum obdano cerkev sv. Areha samega z Ruško kočo in z vilo Planinko; potem pa vse glavne vršace in kope v zapadnem Pohorju tja do Male Kope. Med vzhodnim Pohorjem in Slov. goricami, posejanimi z belimi hišami in nešteti cerkvicami, se solnči na obrežjih Drave tam, kjer Dravska dolina z Pekrskimi goricami že prehaja v Dravsko polje, naš jugoslovanski Maribor. Za našim Kozjakom s cerkvicami svetega Urbana in sv. Križa je sosedna Avstrija od Dobrača pri Beljaku do Visokih

in Nizkih Tur pa tja do Gradca pred nami razprostrta in prehaja na vzhodu v naše Prekmurje in v megleno ogrsko nižino. Krasen je razgled proti jugovzhodu in jugu. Južni obronki vzhodnega Pohorja, polagoma prehajajoči v nižino, z vasjo in cerkvijo sv. Martina, s cerkvicami sv. Urše, sv. Urha in sv. Treh Kraljev pod Velikim vrhom, nas pozdravljajo od daleč. Za širnim Dravskim poljem s Ptujem in Slov. goricami na eni, s Haložami in Ptujsko goro na drugi strani, v ozadju pa Boč in Rogaška gora, hrvaška Ivanjščica in Zagrebško Sleme, ves ta raznoliki svet z ravninami, hribi in dolinami, leži pod nami razprostrt, kakor pisana, z zlatom in srebrom pretkana dragocena preproga.

Očarujoč je prizor, ki ga nam nudi s te razgledne točke, prekašajoče vse druge v vzhodnem Pohorju, narava po zimi, ko so vse pohorske koče zasnežene, da se more do njih samo na smučeh, in se gozdovi leskečejo v tisoč in tisoč srebrnih lučicah. Spodaj po Dravski dolini, še bolj pa na Dravskem polju se vse naokrog širi, dviga in valovi nemirno, neskončno, sinjesvetlo morje, iz katerega kipijo samo tu pa tam ostrorobi, na prvi pogled oledeneli otoki proti nebu; pod tem meglenim, ledenim morjem kašlja, starka zima z nagubanim čelom in upadlim licem; nad njim pa sije sredi zime toplo solnce, veje svež in osvežujoč zrak, vlada življenje in pomlad, da se ti hitro zrdečijo lica. Na jugu dva otoka: Rogaška gora in Boč. Proti poldnevni zračno megleni valovi, pljuskajoči pod nami, ob obronke zimskega Pohorja, pojemati; morje se umika, požira valove vase in končno izgine. Tedaj se odpre pogled na ves zimski kras naše in tudi tuje zemlje, tudi preko bele Golice v slovenski Korotan!

Solnce in zopet solnce, po zimi toplejše kot v dolini, po leti pa zopet ne tako hudo pekoče, ker njegove žarke hladi hlad obširnih gozdov in lahni veter; zrak svež in čist, brez prahu, ves poln najrazličnejših cvetličnih vonjav; žuboreče vode, vabeče h kopanju in ribljenju; lepi izprehodi, vodeči te sedaj po temnih šumah, odmevajočih od ptičjega petja, potem zopet po pašnikih in sečah; mnogo zelene in pisane barve, prijetne za oko; po zimi prilika za udeleževanje vseh panog zimskega športa; vse leio pa mirna zamišljenost vse pokrajine, ki te na »Pošteli« ob vhodu v kraljestvo zelenega Pohorja zaziblje v stare, pred-slovanske čase in pobožnost, ki jo vzbujajo mnogobrojne pohorske cerkvice ali njih razvaline vsakomur; pa gozd in vedno zopet gozd, prijazno domače ljudstvo in lepi razgledi po širnem božjem svetu. To je naše zeleno Pohorje, bogat neusahljiv vir veselja, življenja, zdravja.

Dr. F. Mišic.

Izlet privatnih nameščencev na Pohorje.

Kot smo že poročali, priredi tukajšnja Zveza privatnih nameščencev Jugoslovije v nedeljo, 21. t. m. svoj društveni izlet na Pohorje. Z jutranjim vlakom se izletniki odpeljejo do Ruš, odkoder je najbolj prikladna pot preko Smolnika do Klopnega vrha. En del izletnikov turistov gre še dalje do Velikega vrha, kjer je izredna prilika za kopanje v konjiškem jezercu. Obe skupini iz Klopnega in Velikega vrha se vračata popoldne na Smolnik, kjer jih pričakujejo z otroci nekatere robine. Ob slabem vremenu bo izlet preložen. Na izlet so vabljeni vsi privatni nameščenci! Odbor.

Društvo jugoslovanskih akademikov v Mariboru

ima jutri, v četrtek, dne 18. t. m. članski sestanek. Ker so na programu važne stvari, kakor poučne in zabavne ekskurzije, gledališka igra i. dr., prosim za točno udeležbo. Sestanek bo v akademski sobi v Narodnem domu ob 8. uri zvečer. Knjižničar.

Velika razstava krojev

gojencev prirojevalnega tečaja za gospode, dame, otroke in perilo se bo vršila v Ptuj v »Mladiki« v nedeljo 21. julija. Razstava bo odprta od 9.—15. ure. Ob 11. dop. razlaganje razvoja krojev in dela tečaja. Istočasno se bo vršilo vpisovanje v novi tečaj. Vstop vsakomur prost. — Učni zavod Ivan Bizjak.

Mariborski in dnevni drobiž

Kaj bo z palačo Okrožnega urada v Mariboru?

Kakor izvemo, pridejo prihodnji teden zastopniki Okrožnega urada za zavarovanje delavcev iz Ljubljane in tudi centrale (Suzor-ja) iz Zagreba na končne dogovore glede zgradbe nove palače OUZD v Mariboru. Kredit za stavbo je dovoljen v iznosu 6 milijonov dinarjev. Nedvomno je, da se bo za ta znesek daio postaviti nekaj lepega. V poslopiju bodo predvsem prostori za ekspozituro OUZD ter za zdravniške ambulance, cela vrsta fizikalnih in medicinskih kopališč, vsi najmodernejši zdravilni aparati itd. Poleg tega bodo v poslopiju lokali za razne delavske strokovne organizacije, večje število stanovanj in v pritličju trgovski lokali. Ali se bo Suzor končno odločil za stavbo, je seveda še odvisno od interesa poklicanih faktorjev, zlasti mestne občine. Čujemo, da s te strani ne kažejo za vprašanje primerne interesa. Že dejstvo, da so druge občine dale za enake stavbe stavbišča brezplačno na razpolago, dočim se mora v Mariboru Suzor boriti za stavbišče, ker se zahteva od njega po 250—300 Din za kvadratni meter, meče neugodno luč na nas. Ako smo leta in leta vpili, da se naš denar drugod zabija v palače in da zahtevamo, naj se zida tudi v Mariboru, zakaj sedaj, ko je vprašanje gradbe stopilo v akuten stadij, naenkrat takšen čuden desinteresment? Veselilo nas bo, ako se bo prihodnji teden izkazalo, da smo črnogledi, in ako bodo poklicani činitelji storili svojo dolžnost v interesu Maribora.

Današnji živilski trg

je bil zelo živahen in dobro založen. Posebno dobi je bilo endivije, stružnice in braziljanke. Kumare 1—5 Din komad, kumare za vlaganje po 4 komadi 1 Din, jedilne buče 2—3 Din, rdeča pesa šopek 1 Din, stročji fižol 3.5 Din kg, glavna zelje 2—7 Din glava, karfiola 10 Din, grah 6 Din, malencane 1—1.50 Din. — Izmed sadja je omeniti posebno domače hruške, ki so jih pripeljali na trg v veliki množini. Dobilo se je 6—12 komadov za 1 Din, pohorske maline 10 Din liter, borovnice 2 Din, višnje 6 Din brez peceljev. — Na laških stojnicah so paradirali lepi paradižniki po 10—12 Din kg, breskve 26 Din, jabolka 16 Din kg. — Na perutninarskem trgu so prodajali piščance po 40—65 Din par, kokoši 35—40 Din komad, par rack 60—70 Din. — Na Trg Svobode so do 10. dop. pripeljali vsega 12 vozov sena in slame. Prodani so bili do tedaj 4 vozovi po 65—75 Din cent. Slama se je dobila po 45—50 Din stot.

Vprašanje tržnega odseka.

Kakor čujemo, je pri mestni občini vložen dobro utemeljen predlog za izvolitev posebnega aprovizacijskega odn. tržnega odseka, ki bi imel delikatno nalogo, odpravljati nedostatke na trgih in sploh spravljati v red naše res desolatne tržne razmere. Idejo pozdravlja velika množica konsumentov, ki želi, da bi odsek izvedel po vzoru velikih mest maksimiranje cen posameznim produktom. Rodovitna mariborska okolica dobavlja toliko živil, da jih lahko izvaža.

K zadnji tržni »afari«.

V soboto je prišlo, kakor smo že poročali, na špeharskem trgu v Mariboru do pravcate male revolucije, ker je tržni nadzornik, višji veterinarski svetnik g. Hinterlechner, inhibiral 26 zaklanih in razkomadenih svinj ter eno tele, ker ni bilo zadoščeno vsem tržnim predpisom. Kakor se nam sedaj poroča, je veliko županstvo sedaj dovolilo, da se inhibirane svinje vrnejo lastnikom, toda le pod pogojem, da odpeljejo meso domov in ga uporabijo za lastno uporabo.

Nova cesta na vidiku.

Dolgoletna želja Pesničarov, da se ob strugi Pesnice, skozi znani železniški viadukt do železniške postaje Pesnica zgradi dobra in široka vozna cesta, se bliža uresničenju. Te dni so zainteresirane občine vložile na oblastni odbor petičijo, ki se je vzela v resen pretres. Predlog izhaja neposredno iz ljudstva, ki je na novo projektirani cesti zelo zainteresirano. Novo projektirana cesta, ki je pravzaprav odcep okrajne ceste, je za narodno gospodarstvo Slovenskih goric in severne državne meje velikega pomena.

Iz meteorološke postaje v Jarenini.

Zanimiva je vremenska primerjava letošnjega in lanskega junija. Ob jutrih sta bila oba skoraj vse dni opremljena z megljenim pajčolanom. Vendar je lanski junij le 11 krat poškopil na nas, pokregal (grom) pa nas je le osemnedavno. Soiz je potočil le 802 točki, največ ob svoji sredi (230). Letos pa nas je junij zalival 13 krat, svojo nevoljo pa je raz višin nad nami stresal celo 14 dnevno. Porosil je na ta grešni svet 1245 točk; najbolj radodaren je bil četrty dan svojega pohoda — dosegel je rekord v brizganju — 322 točk ter si je v pozni poldne postavil celo »božji stolec« ali mavrico. Žalibog se je na deseti dan tako hudo zmotil, da je nasul ob severni naši meji tudi precej strupenega ledenega gramoza ne le na potrebne ceste, ampak tudi na v uparnosni nakit ovite poljane. Nedolžnost Pohorcev in njih odporno silo proti vseni skušnjavam pa je dokumentiral s tem, da je ovil njih dom ob 25. svojem koraku v nežno belo mrzlo ogrinjalo. Juniju radi odpustimo njegovo zmoto, da se le njegovi nasledniki vsaj do novembra več ne zmotijo. — Da bi teh raznih zmot in pomot ne bilo, kako lepo bi se nam godilo.

Mariborski »kupčki«.

Tržni red avtonomnega mesta Maribor določa, da se mora blago na tržnih stojnicah prodajati na tehtnicah, katere ima dostaviti občina. Dosedanji »kupčki« so mariborska posebnost na škodo kupujočega občinstva. Skrajni čas je, da se ta sistem odpravi in dosledno uvede prodajanje gotovega blaga na kilograme. Posebno pri stročnem fižolu, čebuli, sadju s peclji in grahu je konsument oškodovan. Razen tega pa je opaziti, da branjeve nimajo cementiranih literskih meril ter se poslužujejo raznih lončkov nedoločene vsebine.

Šest dni za psovko »Windischer«.

Znani trgovec E. Gert je v alkoholnih motnjah nenavadno radodaren s psokami, žaljivimi za naš narod. Najbolj omiljen mu je očividno izraz »Windischer«. Sedaj pa jo je vendar enkrat izkupil. Dobil je namreč priliko, da 6 dni premišljujejo v samotli, na katerem ozemlju leži Maribor in kako se nazivajo prebivalci Slovenije.

Obešenec pod Kalvarijo.

Naknadno se nam poroča, da tvrdka Pfrimer v Mariboru Ivanu Vračku, ki se je v pondeljek pod Kalvarijo obesil, nikakor ni odpovedala službe radi njegove previsoke starosti, temveč radi nekega pretepa. Vračko je bil pri tvrdki že 6 let v službi. Bil je sicer marljiv, vendar pa velik prepirljivec in se je nedavno dobil v prepiru z nekim sodelavcem močen udarec po glavi ter rana še vedno ni bila zaceljena. Ni izključeno, da se mu je ravno radi tega udarca omračil um in se je nato obesil.

Ukradeno kolo.

Izpred hiše št. 14 na Aleksandrovi cesti je ukradel neznan uzmovič Alojzu Vudlerju, mehaniškemu vajencu iz Melja, črno dvokolo. Pred nakupom se svari.

Tomboło

priredi Prostovoljno gasilno društvo na Pobrežju v nedeljo, dne 11. avgusta na vrtu g. Rojka na Pobrežju. Sezite pridno po kartah, ker dobitki so lepi! Dobe se tudi po trafikah v Mariboru.

Koncert pri Emeršiču.

V četrtek, dne 18. julija ob 19. koncert vojaške godbe (orkester) na Emeršičevem rastavracijskem vrtu, Aleksandrova 18. 1714

Pri hemoroidalni bolezni,

zagatenju, natrganih črevah, abscesih, sečnem pritisku, odebelelih jetrih, bolečinah v križu, tesnobi v prsih, hudem srčnem utripanju, napadih omotice pri naša uporaba naravne »Franz Josefove« grenčice vedno prijetno olajšanje, često tudi popolno ozdravljenje. Strokovni zdravniki za notranje bolezni svetujejo v mnogih slučajih, da naj pijejo taki bolniki vsak dan zjutraj in zvečer pol čaše »Franz Josefove« vode. Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah in spec. trgovinah

Odiseja švedske kolonije

POVRATEK V DOMOVINO PO 260 LETIH.

Stockholmski listi prinašajo poročila o zanimivi odiseji švedskih emigrantov, ki so l. 1670 zapustili domovino in se naselili na estonski obali v Dagoe. Takrat je ta baltski kraj pripadal Švedski in kolonisti so dobili od vlade posebne pravice in svoboščine. L. 1721 pa je zasedla to ozemlje Rusija. Od takrat naprej so bile švedskim kolonistom njihove svoboščine stalno omejevalne. L. 1780 je sicer ruska carica izdala poseben ukaz, s katerim so bile pravice Švedov zjamčene. Toda te pravice niso bile po volji lastnika zemlje, ki ni mogel s svobodnimi Švedi ravnati tako, kakor z ruski podložniki. Že prihodnje leto — 1781 — je ta plemič švedske koloniste vrgele s svojega posestva. Eskorta kozakov je nesrečne koloniste odpeljala v ukrajinske stepe. Devet mesecev so hodili 1200 milj daleč. Več ko polovica karavane je med potjo pomrla. Komaj 200 oseb je ostalo koncem strašnega potovanja. Čukala jih je zemlja, ki je bila nedavno osvojena od Turkov.

Od l. 1782 naprej pa je ta švedska kolonija zopet narasla na 900 oseb. Obdržala je svoj jezik in svoje narodne običaje ter protestantsko vero sredi popolnoma ruskega ozemlja. Nedavno pa se je odpravila k švedski vladi deputacija teh kolonistov, ki so se morali pod sovjetsko vlado težko boriti za svojo existenco, s prošnjo, da bi ji omogočila povratek v domovino. Švedsko javno mnenje se je zavzelo za koloniste in poslalo za narodno dolžnost, da se po 260 letih sprejmejo bratje in sestre, ki so bili tako dolgo izven domovine. Te dni bo posebna švedska ladja iz Odese prepehala vso kolonijo v Rumunijo, odkoder bo potovala s posebnim vlakom preko Češkoslovaške in Nemčije v domovino. Tam imajo že v Kristianstadu v južni Švedski pripravljeno zemljo, švedska javnost pa je zbrala kot podporo kolonistom, ki svojih posestev v Rusiji niso mogli prodati, krog 300 milijonov dinarjev.

Relikvije Ludovika IX

Italijanski kralj Viktor Emanuel je znan kot strasten zbiratelj kolain, kralj Jurij angleški kot zbiratelj znamk. Francoski kralj Ludvik IX., ki je bil kasneje proglašen za svetnika, pa je slovel po vsem svetu kot najbolj strasten zbiralec relikvij. Zbral jih je toliko, da je bila cerkev Sainte Chapelle, kjer jih je spravljala, bolj podobna muzeju kakor pa cerkvi. In ker so ljudje poznali kraljevo strast, so jo temeljito izrabili. Tako mu je l. 1239. prodal Baudoin de Courtenay trnjevo krono, ki jo je baje nosil Kristus. Ne da bi pomislil, da ima že dve trnjevi kroni, eno v opatiji v Saint Denisu, drugo v Saint Germainu, mu je kralj takoj izplačal zahtevanih 20.000 livrov.

To je Baudoina še bolj ojunčilo. Prišel je zbirati relikvije in jih je l. 1247 prodal kralju cel kup za znatno vsoto 2.800.000. Iz kataloga v Mazarinovi knjižnici je razvidno, kaj vse je bilo med prodanimi relikvijami: solze sinu božjega, namizni prt, na katerem je bila zadnja večerja, Mojzesova zibelka, z jesihom napojena goba itd.

In kaj je postalo iz tega dragocenega in nenavadnega zaklada? Zdi se, da je dal kasneji nesrečni kralj Ludvik XVI., ki je končal življenje na morišču, prenesti ves ta zaklad v opatijo v Saint Denisu, l. 1793 pa ga je tedanja revolucijska vlada izročila zlatarju Augustu in sicer na prošnjo njegove žene. In od tedaj manjka vsaka sled za tem zakladom.

Zlato na dnu jezera

Amerikanci so se odločili, da izsuše jezero Guatavita v Kolumbiji, ki leži približno 3000 metrov nad morsk gladino. V prejšnjem času, še predno so deželo osvojili Španci, so prihajali k temu jezeru po dvakrat na leto Indijanci, ki so zgradili ob obali tudi krasen hram. Z nekega griča, tik nad jezerom, tako pripoveduje ustno sporočilo, je nekoč skočil veliki duhovnik, pokrit z zlatim prahom, v jezero, navzoči verniki pa so metali za njim razne zlate predmete. Ko je Gonzago Ximenes de Osesade l. 1537 osvojil ta kraj, je poskušal dvigniti iz jezera del tega ogromnega blaga, katero je porušilo jezero Guatavita, vendar pa je njegov poizkus preprečila silna nevihta. Kasneje se je lotila tega dela tudi neka kolumbijska vlada in je bilo pri tej priiliki ugotovljeno, da obstoji dno jezera iz trdega zlata, in da je na dnu vse polno zlatih predmetov, ki so jih darovali obževanemu jezeru svoječasno Indijanci.

Nikolaj Nikolajevič in Razputin

Pokojni vrhovni poveljnik ruskih armad v svetovni vojni, veliki knez Nikolaj Nikolajevič, je bil, kakor znano, velik sovražnik zloglasnega Razputina, ki je imel svoj usodepoln vpliv na rodbino carja Nikolaja II., posebno na njegovo ženo. Kljub temu pa je bil Razputin takšno razvajen, da je smatral za samoobsebi umljivo, da čisto običajne velikega kneza

v njegovem glavnem stanu in da mu daje vojaške nasvete.

»Očka«, mu je rekel nekoč pokojni veliki knez, »ako hočete prevzeti kako poveljstvo, vam bom dal sestaviti ženski polk. Do tedaj pa vam svetujem, da izpopolnite svoj harem.« In nato mu je Nikolaj Nikolajevič pokazal vrata.

Razputin ni odtedaj nikdar več prišel k vrhovnemu poveljniku, pač pa mu je kmalu nato prišel pošiljati odposlance z vojaškimi nasveti, ki pa jih je Nikolaj Nikolajevič prav tako po vrsti vrgele skozi vrata, ne glede na njihovo dostojanstvo.

Lepega dne pa je dobil nato veliki knez lastnoročno od carja pisan ukaz, da mora čim lepše sprejeti neko osebo, ki se bo zglasila pri njem po Razputinovem naročilu.

»Dobro«, je odgovoril veliki knez Nikolaj Nikolajevič brzojavno. »Naj pride. Toda dotičnik ne bo več prišel iz vrhovnega poveljstva, kajti postavil ga bom pred vojno sodišče!«

Tragikomičen dogodek

se je pripetil te dni v majhnem mestecu Mantesu ob Seini. Tamkaj je namreč že star običaj, da podeli vsako leto župan najbolj krepstnemu in čednostnemu dekletu odlikovanje, narod pa jo proslavi potem s slavnostnim obhodom in veliko veselico. Tudi letos je bila neka mlada, lepa deklica izvoljena za kraljico čednosti in na njenih licih je odsevala na zunaj nedolžnost kakor lilija. Ko pa je spremljal župan čednostno kraljico slovesno po stopnjicah mestnega magistrata, je deklici spodrsnilo, nakar je padla in porodila takoj zdravega dečka.

Redka poroka

V malem poljskem trgu blizu Lodza so proslavili te dni poroko 14-letnega sina nekega znanega židovskega rabina s triletno hčerko njegovega stanovskega tovariša iz sosednjega kraja. Svečanost je trajala tri dni in tri noči in so došli svatje iz vseh strani Poljske z železnici in avtomobili, da prisostvujejo tej redki slavnosti. Že par tednov pred poroko so se vršile velike priprave in so napravili za goste velike lesene paviljone. Vsakdo, kdor je le hotel, se je lahko vsedel za mizo in je bil takoj pogoščen. Skupno je bilo na svatbeni pojedini nič manj kot 3000 svatov.

Svetopisemska kazen

V Minsku v Rusiji se je odigral pred kratkim nenavaden dogodek. Židovski verski fanatiki so namreč sklenili, da izvrše nad delavcem Gruškinom, ki se je poročil z nekim dekletom krščanske vere, svetopisemsko kazen kamenovanja. Skupina židov je res udrila v njegovo stanovanje, ga zvezala in se pravkar pripravljala, da ga linča, ko se je nenadoma pojavila policija in rešila siromaka iz mučnega položaja ter tudi gotove smrti. Blazni verski fanatiki so bili seveda takoj aretirani in izročeni sodišču.

Mark Twain in trusti

Neki časnikar je nekoč vprašal slavnega pisatelja Mark Twaina, zakaj je pravzaprav v krogih trustovih magnatov tako ne priljubljen. Mark Twain je napravil nedolžen obraz in odgovoril smehljaje: »Ne vem pravega vzroka. Mislim pa, da me ti nepravilniki preganjajo radi mojega pisateljstva.«

»Radi vašega pisateljstva?«

»Da, ker sem pričel zopet pisati za liste.«

»To mi je popolnoma nerazumljivo,« je zmajal časnikar z glavo.

»Tudi meni,« je odgovoril Mark Twain. »Kakor da bi se čutil užaljenega. Toda imam temno slutnjo, da sem si nakopal njihovo sovraštvo radi sledeče bedaste prigodbice, ki sem jo objavil v nekem časopisu s svojim podpisom.«

In Mark Twain je nato izročil časnikarju dotični časopis. In ko je ta nehajčitati, sta se oba na glas glas zakrohotala. Povestica pa se je glasila sledeče:

Neka muha je imela dve hčerki, ki jih je silno ljubila. Nekoč so napravile vse skupaj izlet in prišle v neko slaščičarno.

»Mama,« je prosila ena, »ali se smem malo posladkati na lepem rdečem bonbončku?« Mati je dovolila in njena hčerka se je vsa srečna vsedla na sladkor. Naenkrat je zatrepetala in pognila. Rdeči sladkor je bil namreč strupen, kajti izvirjal je od ameriškega sladkornega trüsta. Muha je imela potem le še eno hčerko, ki jo je imela tem rajše. Lepega dne se je hčerki zahotelo po klobasi. Mati jo je odpeljala v trgovino z mesnimi izdelki. Toda čim je mlada muha samo okusila sok klobase, je tudi ona takoj pognila. Klobasa je bila strupena, kajti izvirala je od ameriškega mesnega trüsta. Muha je postala nato silno otožna. Nič ji ni bilo več za življenje. Vsa čupanja je v samomorilnem namenu pričela jesti papir za uničevanje muh. Toda zaželjena smrt ni prišla. Papir za uničevanje muh pa namreč ni bil škodljiv, izviraj pa je istotako od trüsta za izdelovanje papirja za uničevanje muh.

Zaljubljen v kip plesalke

V znanem kabinetu voščenih kipov v Parizu se je odigrala te dni tragedija, ki bolj naliči noveli, kakor resnici. V tem kabinetu voščenih kipov se nahajajo kipi vseh znamenitih oseb. V kabinet je prihajal že nekaj dni podčastnik Meunier, ki je bil na dopustu v Parizu. Služi se je zdel njegov česti obisk sicer sumljiv, vendar pa končno ni polagal na to nobene važnosti. Meunier se je najbolj zadrževal pred kipom neke plesalke, ki ga je opazoval po cele ure. Pred nekaj dnevi je porabil ugodno priliko in se skril v kabinetu, ne da bi ga pri zapiranju opazili. Naenkrat je ponoči zaslišal sluga revolverski strel. Odhitel je takoj pogledat v kabinet, kaj se je zgodilo in našel Meunierja z revolverjem v roki. Še predno se mu je posrečilo, da mu iztrga revolver, je Meunier oddal še en strel v kip plesalke, ki se je takoj razšil, nato pa pogladil še eno kroglo sebi v glavo in se zgrudil mrtev na tla. Preiskava je dokazala, da je bil Meunier pred dvema letoma v bolnici za duševne bolezni, odkoder so ga kasneje izpustili, da odsluži vojaški rok. Za časa dopusta, ki ga je prebil v Parizu, se mu je zopet omračil um. Pri njem so našli celo zbirko ljubavnih pisem in pesmi, naslovljenih na plesalko, v katero se je zalubil in pred katero kipom je končno izvršil tudi samomor.

Nesiguren državni predsednik

V Mehiki so, kakor znano, revolucije na dnevnem redu. Nikdo ne ve pravzaprav, zakaj. Nenadoma pride do upora in kdor pride upornikom v roke, ga ubijejo, ne da bi sploh vedel, kako je prišel do tega. Kratkotrajno, nikdo ni varen življenja.

Neki nizozemski časnikar je bil nekoč sprejet od predsednika Portesa Gila, sicer precej melanholičnega državnega glavarja. Bilo je kmalu po njegovi izvolitvi in časnikar mu je čestital. Predsednik pa se je pri tem sumljivo posmehljaval.

»Kako dolgo,« je vprašal časnikar, »traja vaše predsedništvo?« »Moj mandat ugasne v štirih letih,« je odvrnil predsednik. »Toda, kakor vam je znano, se pri nas prav čisto zgodi, da predugasnitvijo mandata ugasne predsednik!«

Sport

Hašk protestira.

Dokler ni šel slovenski prvak Primorje v Split, o tamošnjih razmerah ni bilo nikdar čuti slabega glasu. Primorje je o svojem gostovanju v Splitu podalo naši javnosti zelo temne podatke o tamošnjih sportnih odnosih. Hajduk je kmalu zatem v »Jutru« demantiral. S tem je seveda zadobila pritožba Primorja drugo lice. Sedaj pa se pritožuje zagrebški klub nad Splitom. Zagreb in Split sta do sedaj vedno živela v prijateljskih stikih. Gotovo je, da je pripomogla v veliki meri tudi rivaliteta med obema mestoma za nadvlado do Haškovega »protesta«. Hašk direktno sicer ne protestira, marveč se pritožuje pri savezu zgolj radi surove igre Hajduka in obnašanja občinstva. Zanimiva pa je druga točka protesta, ki popolnoma skritizira dunajskega sodnika g. Zwickerja. O njem navaja Hašk, da je bil igri nedorasel ter da je stal povsem pod vplivom občinstva. Drugi enajsterec je bil po Haškovem mnenju neupravičen. To je gotovo prvi protest proti inozemskemu sodniku. Morebiti se bodo klubi spametovali in se zadovoljili zopet z domačimi sodniki, ki so vodili že marsikatero težko tekmo brezhibno.

BSK izključen iz nadaljnjega tekmovanja?

Protest Hajduka proti verifikaciji prvenstvene tekme z BSK je dobil povsem novo lice. Savez je namreč dobil od sarajevskega podsaveza odgovor, ki izprizuje, da je Marković igral do 26. IV. 1929 prvenstvene tekme za sarajevski »Hajduk«. Razen tega je Marković izjavil podsavezu, da bo vse leto 1929 nastopal v prvenstvu za sarajevski »Hajduk«. Vkljub temu je Marković nastopil za BSK, katerega o tem niti ni obvestil. BLP pa se je preneglil in odobril nedovoljeno nastopanje Markovića za BSK. Marković je torej neupravičeno igral za BSK in je protest Hajduka absolutno upravičen. Nastaja pa vprašanje, ali bo JNS uničil samo tekmo Hajduk-BSK ali pa vse, v katerih je igral BSK letos za državno prvenstvo. JNS čaka samo še na odgovor BLP, nakar bo Hajdukov protest rešen.

Maribor — Železničar.

Prihodnjo nedeljo se bosta borila za osvojitve Ilgerjevega pokala Maribor in Železničar. Borba bo zelo trda.

ISSK. Maribor, nogometni odsek.

Vsi nogometaši se pozivajo, da se sigurno udeležijo treninga v četrtek, dne 18. t. m. Po treningu važen sestanek. — Načelnik.

Službeno iz sodniške sekcije.

Klubi se opozarjajo, da morajo vsako tekmo prijaviti Poverjeništvu najmanj osem dni pred tekmo, v nujnem slučaju dva dni. Savezni sodniki in kandidati ne smejo v nobenem slučaju soditi neprijavljenih tekem. V nasprotnem slučaju bodo predlagani v najstrožjo kazen. Savezni sodniki se obveščajo, da se bo vršil v četrtek, dne 25. t. m. redni občni zbor ljubljanske sekcije LNS v Ljubljani. — Tajnik.

Lincolnov peresnik

Na javni dražbi v Newyorku je kupil neki Gabriel Wells pero, s katerim je znameniti predsednik Zedinjenih držav, Abraham Lincoln, podpisal proklamacijo o osvoboditvi sužnjev. Plačal je za pero 2300 dolarjev, čeprav je peresnik iz čisto navadnega črnega lesa. Vrh tega Wells niti ni siguren, da je res kupil pravi Lincolnov peresnik, čeprav je prodajalec sveto zatrjeval, da je njegovo pero edino pravo pero Lincoln.

Pojavila pa se je gospa Stewart Pritchard, ki je zatrjevala, da ima ono pravi Lincolnov peresnik.

»Nemogoče,« je odvrnil prodajalec Tucker, »kajti jaz imam tudi zapriseženo zagotovilo svojega starega očeta, ki je bil sluga v parlamentu, da mu je Lincoln podaril pero.«

»In moja stara mati,« je odgovorila gospa Pritchard, »je bila služkinja v parlamentu in njej je Lincolnova gospa podarila pero.«

Torej je Lincoln koncem vseh koncev podpisal proklamacijo o osvoboditvi sužnjev z dvema peresoma!

Mihael Zevaco

Beneška ljubimca

Zgodovinski roman iz starih Benetk 118

Gluhonemo dekle — tako bi bil človek vsaj sodil po absolutnem molčanju, s katerim je odgovarjalo na vsa vprašanja — je prišlo po dvakrat na dan v to sobo ter ji prineslo kosilce, ki ni bilo rafinirano, pač pa dobro in obilno; toda Bianka se ga je komaj dotaknila.

Bianka v svojem ponosu se je kolikor mogoče pre-magovala pred to žensko.

Toda v svojih samotnih urah je mnogo plakala.

Njena groza je prihajala čimdalje večja; in njena domišljija se je že bala večnega zapora v tej ječi, ki jo je dušila s svojim ozračjem. Takrat pa so se vrata od-prla in vstopil je Sandrigo.

Bianka si ga je bila v noči svojega ugrabljenja je-dva da ogledala.

Toda spoznala ga je takoj; nehote je s preplašena gesto odskočila nazaj.

Sandrigo je videl te očitne znake odpora in studa, s katerim je navdajal deklico; toda nasmehnil se je, s smehljajem človeka, ki si je v svesti, da bo zmaga na-zadnje vendarle njegova...

»Gospodična, je dejal, skušajte kolikor mogoče o-mehčati svoj trdi in hripavi glas, »vaše trpljenje je zdaj končano, in če izvolite iti z menoj, vas pospremim k vaši materi.«

»Samo če me ne mislite prepeljati le v drugo ječo...«

»Obdržati sem vas moral tukaj dalje časa, nego sem želel,« je dejal Sandrigo. »Toda krivda ni moja, gospa Imperija vam bo sama potrdila. Pojdite z menoj, go-spodicična, pojdite brez strahu. Gondola naju že čaka in čes par minut boste sloneli ob srcu nje, ki vas ljubi bolj nego vse na svetu — ob srcu svoje matere, ki si štejem v čast, da sem ji najuddanejši prijatelj.«

Tako govoreč, je Sandrigo pomolel Bianki roko.

Toda deklica se ni marala opreti nanjo. Trepetaje in s čustvom popolne osamljenosti je šla poleg raz-bojnika.

Čudna misel si je bila siloma zarila v možgane.

Ravni, poštenu duh, ki je bival v njej, se je plašil in bal, da ne bi govoril ta mož resnice — da ne bi bil za-res prijatelj njene matere.

Kaj je moglo biti skupnega med Imperijo in med njim?

Napol megleno je čutila, da v palači svoje matere ne bo nič bolj na varnem, nego v sobi, ki jo je pravkar zapustila.

Kaj je pač utegnilo biti skupnega med Imperijo in med njim?

Ko pa je bila zunaj, pod veselimi lesketanjem solnca, v radostnem, živahnem življenju beneškega pristanišča, med kričanjem kupcev in pesnimi mornarjev, ki so raz-kladali ladje, priklenjene ob nabrežju, so izginile vse njene mračne misli.

Oddahnila si je in se razcvetela kakor roža.

Plamen strastnega občudovanja se je zasvetil v San-drigovih očeh, ko jo je pogledal. Toda zapazil je, da ni on edini občudovalec Bianke. Marsikateri mornar, mar-sikateri mlad meščan je na glas izrazil svojo zavzetost in svoje strmenje nad njeno lepoto. In zoto jo je naglo spravil v čakajočo gondolo, povabil jo, da naj sede v šator, ki ga je nato zagrnil z usnjatimi zastori ter se postavil k barkarolu.

Pol ure nato se je Bianka vrgla v naročje svoje ma-tere.

Ko so se pomirili prvi izlivi radosti, je Imperija pri-jela Sandrigo za roko ter izpregovila z čudnim trepetan-jem:

»Dete moje! Tu ti predstavljam gospoda Sandrigo, sijajnega častnika beneške armade, poročnika pri loko-strelcih. On mi je drag prijatelj, ki se mu imam zahva-liti za to, da te zopet vidim zdravo in veselo. Ljubi ga, Bianka; vreden je, da ga ljubiš oboje, jaz in ti...«

Bianka je začutila, da je prebledela.

»Njen pogled se je obrnil od matere do Sandrigo.

In misli, ki so ji malo poprej polnile glavo, so se ji oglasile še razločneje.

Zbala se je lastne matere, kakor se je zbala San-drigo.

»O Juana!« je zamrmrala sama pri sebi. »Ti moja dobra krotka tovarišica, kje si? ... In ti, moj plemeniti, neznani zaščitnik, ki me je že sam tvoj pogled pomir-jeval in navdajal z brezskrbnostjo, kje si?«

XXXVIII.

Razbojnik in kardinal.

Ko je Sandrigo pijan od veselja in ponosa zapustil palačo Imperije, se je takoj z največjo naglico napotil iz Benetk proti soteski Piave.

Okrog devetih zvečer je dospel v vas Nervezo ter stopil v eno izmed njenih zadnjih hiš.

V njej je bilo zbranih kakih dvajset mož.

Ležali so na glinastih tleh kroginkrog ognjišča, na katerem je eden izmed njih kuril s suhim dračjem. Spa-li pa gotovo niso, kajti ob vstopu Sandrigovem so vsta-li in ga pozdravili s tisto važnostjo in lahkotnostjo kre-tenj, ki je lastna neodvisno živčnim ljudem.

Sandrigo je pogledal to svojo četo, ki jo je bil tru-doma zbral v teku zadnjih štirih mesecev; bilo je vse, kar mu je zdajo stajalo od njegove prejšnje moči v go-rovju.

Toda bralec ve, da Sandrigo nikakor ni obupal, mar-več si je ustanovil v Benetkah družbo, ki je bila gotovo še strašnejša.

Mračno zadovoljstvo se je zasvetilo v njegovem črnem pogledu.

»Ali ste vsi tu?« je dejal. »Dobro. Koliko jih je tam gori?«

»Šest vsega skupaj,« je odgovoril eden izmed mož, ki se je zdel nekak pribočnik Sandrigov. »Štirje pred vhodom jame, dva pred jetnikovimi vrati.«

»Hudič je z nami,« je menil Sandrigo. »Toda delati je treba naglo.«

»Da, Skalabrino se je klatil dva dni tod okoli; prav mogoče je, da se vrne.«

»Skalabrino ne bo več nazaj!« je dejal poglavar. »Najin stari račun je poravnani.«

Razbojniki so se stresli.

»Ne pozabite, kaj sem vam obljubil,« je povzel San-drigo. »V jami je skrit skupni zaklad. Preiščite jo, ka-kor veste in znate. In kadar ga najdete, je polovica vaša.«

Razbojnikom so se zalesketale oči, slišalo se je ne-kaj kletev veselja, vzlic trdi disciplini, ki jih je vezala v poglavarjevi navzočnosti.

»Na pot!« je velel Sandrigo.

Par trenotkov so bili nato banditi zunaj in so se raz-kropili na vse strani, vsak po svoji stezi. Očividno je bil sleherni že prej dobil navodila, da je vedel, kako mu je ravnati.

Sandrigo je odšel zadnji ter se počasi in zamišljeno napotil proti Črni Jami. Ko je bil le še kakih tisoč ko-rakov od jame, je legel za grmovje in počakal.

Čakanje je trajalo dolgo časa, skoraj celo uro.

Nato se je razlegel v noč zategnjen žvižg.

»Storjeno je!« je zamrmral razbojnik.

Nato je vstal ter se brez nadaljne opreznosti napotil proti jami in stopil vanjo.

Trska je svetila v notranjosti jame.

Kupim lepo vilo

ali hišo z vrtom. Ponudbe na upravo pod »Vila«. 1717

Čitaj in povej sosedu!

Pri »Brzopodplati«, Maribor, Tattenbachovi ulici 14, se kemično čisti in strojno barva čevlje in vse usnjate predmete. Barve na izbiro z različnimi kombinacijami.

Ugodno prodam novozidano hišo

pripravno za trgovino ali obrt. Alojz Kozar, Sv. Miklavž, pošta Hoče. 1715

Mirna stranka išče stanovanje,

kuhinjo in sobo za takoj. Ponudba na upravo pod »Mirna«. 1716

Škatlje

v vsaki velikosti in kakovosti izdeluje najbolje, najhitreje in najceneje Foto-Kompanija, Maribor, Gregorčičeva ul. št. 12. 1086

Sandale vseh velikosti,

šivane kakor tudi damske, moderne sandale najbolje kupite ali naročite po meri v Mehanični delavnici čev-jev in sandalov, Vrtna ul. 8. Maribor.

Skoraj novo orig. Peugeot-kolo

prodam za Din 1600.—. Albert Marčič, Tezno 78. 1705

V gostilni Kosič

na Frankopanovi ulici se dobe dnevno sveže in pečene morske ribe. 1691

Ribež, višnje in kosmulje

kupi Podravska industrija sadnih izdel-kov, Maribor, Trubarjeva 9. 1693

Sprejem učenko

za šivanje perila. Dobi že od začetka nekoliko plače. Naslov v upravi »Ve-černika«. 1694

Išče se trisobno stanovanje

s kuhinjo in pritliklinami, po možnosti v bližini parka. Pismene ponudbe na upravo »Večernika« pod »Takoje«. 1707

Kavarna »Park«.

Dnevno koncert ob vsakem vremenu. Igra ruski kvartet. 1708

Cenjenim gospodinjam

se priporočam za naročila pohištva, iz-gotovljenega in po načrtu: spalnic, je-dilnic, kuhinj, madrac, otoman, zaves, rolet, lastnega izdelka. Popravila i. dr. se izvršujejo solidno in poceni. Sprej-mem pohištvo tudi v prodajo in zame-njavo. B. Jagodič, Rotovski trg 4.

Oddam stanovanje,

sobo in kuhinjo, proti odkupu celotne-ga pohištva. Naslov pove uprava lista.

Pozor stavbeniki!

Prodam leseno stavbo v dobrem stan-ju z več sobami, stene deloma iz sa-me plutovine (Korkplatten), deloma iz le-sa in plutovine z mnogimi dobro ohran-jenimi okni s šipami in vrati. Naslov v upravi lista. 1706

Sobo in črkoslikanje

izvršuje po ceni, hitro in okusno Fra-njo Ambrožič, Grajska ul. 2. 2231

Led na drobno se oddaja

dnevno od 6—8 ure. Volkmajerjeva ul. 5. 1446

VELIKA PRODAJA
po nižanih cenah

1601

Nogavice, pletenine, modno blago, galanterija, parfumerija, potrebščine za šivilje in krojače.

SLAVKO ČERNETIČ, MARIBOR
ALEKSANDROVA CESTA 23

Vzorna gospodinja

vkuhava samo z Rex-aparatom raznovrstno sadje, sočivje itd., ker le v Rex-steklenicah vkuhano sadje ohrani naravni okus. Edina zaloga v Mariboru

Ivan Kovačič

Koroška cesta 10 in Slovenska ulica 10. 1495

NOGAVICE VSEH VRST

nova specialna zaloga, radi vpeljave reklamna prodaja po izredno — do 20% — nižanih cenah samo do 20. julija.

J. KARNIČNIK, Glavni trg 11.

Oglejte si cene in zalogo!

Prepričajte se!

KIS ZA VLAGANJE

kumarc in drugo, vinski kis, špirit, vse vrste likerjev, tropinovec, droženko, slivovko, rum, konjak itd. Na drobno! dobite po zmernih cenah edino pri trdk! Na debelo!

JAKOB PERHAVEC, MARIBOR, GOSPOSKA 9

tovarna za izdelovanje dezertnih vin in sirupov. 1501

Izdaja Konzorcij »Jutra« v Ljubljani: predstavnik izdajatelja in urednik: Fran Brozovič v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d. predstavnik: Stanko Detela v Mariboru.